

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Școala doctorală
1.4 Domeniul de studii	Filologie
1.5 Ciclul de studii	Școala doctorală
1.6 Programul de studii / Calificarea	Școala doctorală Calificări: 233001 – Profesor în învățământul liceal și postliceal; 264301 – Filolog; 264306 – Traducător.

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Elemente de estetică și hermeneutică literară						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. habil. Leonte Ivanov						
2.3 Titularul activităților de seminar/ laborator	Prof. dr. habil. Leonte Ivanov						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	1	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					54
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					133
3.8 Total ore pe semestru					175
3.9 Număr de credite					7

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs cu dotări corespunzătoare.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de curs cu dotări corespunzătoare.

6. Rezultatele învățării (din grila rezultatelor programului de studii doctorale, la care contribuie disciplina)

Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie
1.	Doctorandul descrie teoriile și conceptele avansate din	Aplică critic și creativ modele teoretice și metodologii complexe în	Demonstrează autonomie intelectuală și capacitatea de a

	lingvistică și/ sau teoria literaturii, precum și metodele și direcțiile actuale de cercetare.	analiza fenomenelor lingvistice și literare.	formula contribuții originale în domeniu.
2.	Doctorandul descrie și clasifică evoluțiile diacronice și sincronice ale limbii/ literaturii studiate și relațiile interdisciplinare ale filologiei.	Realizează analize comparative și interdisciplinare complexe între texte, curente și contexte culturale.	Își asumă responsabilitatea pentru validitatea și relevanța interpretărilor propuse.
3.	Doctorandul utilizează metode de cercetare științifică avansată și instrumentele specifice (corpusuri, baze de date, metode digitale).	Elaborează și implementează proiecte de cercetare originale, utilizând metode cantitative și calitative.	Se axează pe cercetarea individuală, căutând să atribuie lucrărilor sale un grad cât mai mare de originalitate.
4.	Doctorandul descrie normele și standardele redactării academice și ale publicării științifice internaționale.	Redactează lucrări științifice originale (articole, teze) și comunică rezultatele cercetării în contexte academice.	Manifestă responsabilitate etică, evitând plagiatul și contribuind la comunitatea științifică.
5.	Doctorandul înțelege rolul filologiei în context cultural și social și impactul cercetării asupra societății.	Transferă rezultatele cercetării către mediul educațional, cultural sau public.	Acționează autonom și responsabil ca expert, contribuind la dezvoltarea domeniului și la diseminarea cunoașterii.

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Consolidarea și aprofundarea noțiunilor de literatură, istorie și teorie literară, poetică și stilistică, în scopul unei redactări corecte și interesante a lucrării de doctorat.
7.2. Obiectivele specifice	1. Însușirea, consolidarea și aprofundarea noțiunilor din sfera culturologiei și istoriei literare. 2. Însușirea, consolidarea și aprofundarea conceptelor din sfera criticii literare. 3. Dezvoltarea abilităților doctoranzilor în domeniul analizei literare prin exemplificări elocvente și prin exercitări intensive aplicate la texte și fragmente de text din genurile liric, epic și dramatic .

8. Conținut

8.1	Tematica orelor de curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Identitate și alteritate în Europa Centrală și de Est (I)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra

2.	Identitate și alteritate în Europa Centrală și de Est (II)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
3.	Influențe culturale în spațiul românesc	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
4.	Cronotopul în roman	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
5.	Valențe imagologice ale textului literar (I)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
6.	Valențe imagologice ale textului literar (II)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
7.	Exportul cultural autohton. Condiția de exilat	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
8.	Memorialistica de călătorie	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
9.	Homo viator	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
10.	Arhive, biblioteci, colecții	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
11.	Nicolae Milescu: „Eșecul” unei solii	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
12.	Personaje, tipologii, narațiuni (I)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
13.	Personaje, tipologii, narațiuni (II)	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra
14.	„Pe vremuri, oamenii-și scriau scrisori...” I. Corespondența Maria - Antioh Cantemir	Prelegere, explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bbf.: v. infra

Bibliografie. Referințe principale:

1. Alexandru Duțu, *Literatura comparată și istoria mentalităților*, Editura Univers, București, 1982.
2. Alexandru Duțu, *Modele, imagini, priveliști. Incursiune în cultura europeană modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979.
3. Angus Fraser, *Țigani*, București 1998;
4. *Convorbiri cu Cioran*, București, 1993.
5. *Corespondența între Ion Ionescu de la Brad și Ion Ghica. 1846-1874*. Publicată de Victor Slăvescu, București, 1943.
6. P.P. Panaitescu, *Nicolae Milescu Spătaru*, Iași, 1987.
7. Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Buc., 2001.
8. Leonte Ivanov, *Imaginea rusului și a Rusiei în literatura română. 1840-1945*. Editura Cartier, Chișinău, 2004.

Referințe suplimentare:

1. Franco Cardini, *Europa și Islamul. Istoria unei neînțelegeri*. Traducere de Dragoș Cojocaru, Editura Polirom, Iași, 2002.

2. Emil Cioran, *Schimbarea la față a României*, Editura Humanitas, București, 1990.
3. Nicolae Milescu Spătaru, *Jurnal de călătorie în China*, Buc., 1956.
4. Ștefan Ionescu, *Bucureștii în epoca fanarioșilor*, Cluj, 1974.
5. Paul Cernovodeanu, *Societatea feudală românească văzută de călători străini (sec. XV-XVIII)*, Buc., 1973.
6. Mihail Bahtin, *Probleme ale poeziei lui Dostoievski*, Buc., 1970.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Seminar organizatoric	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
2.	Descoperirea Siberiei și eșecul unei solii	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
3.	Profiluri etnice în <i>Take, Ianke și Cadîr</i> de V.I. Popa	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
4.	Imaginea țiganului în literatură. De la <i>Țiganiada</i> la <i>Groapa</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
5.	<i>Aferim</i>, în regia lui Radu Jude (2015)	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
6.	Extrakte culturale (I). Poezia stepei la Vasile Alecsandri, Ion Pillat și Alexandru Macedonski	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
7.	Extrakte culturale (II). <i>Rusoaica</i> de Gib I. Mihăiescu	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
8.	Cronotopul în literatură. Sadoveanu, <i>Mergînd spre Hîrlău</i>; basmul <i>Tinerete fără bătrînețe și viață fără de moarte</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
9.	Frica de celălalt (I). Dino Buzatti, <i>Deșertul tătarilor</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
10.	Frica de celălalt (II). Gala Galaction, <i>La Vulturi</i>; I.L. Caragiale, <i>O făclie de Paști</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
11.	Discursul narativ. Cehov, <i>Stepa</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
12.	Discursul narativ. Camil Petrescu, <i>Patul lui Procust</i>	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
13.	„Cum e turcul, și pistolul...” Paremiologia în definirea tipurilor etnice	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra
14.	Imaginea evreului în literatura autohtonă.	Activități interactive și aplicații practice: explicații teoretice, activități individuale și de grup	2 ore Referințe bibliografice: v. infra

Bibliografie:

1. Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Iași, 2001; 2004; 2012; **2018**.
2. Orlando Figes, *Dansul Natașei. O istorie culturală a Rusiei*, Iași, 2018.
3. Witold Gombrowicz, *Jurnal*, București, 1998.
4. Victor Ion Popa, *Teatru*, București, 1958.
5. Dino Buzatti, *Deșertul tătarilor*, Iași, 2002.
6. Ivan Aksakov, *Scrisori din Basarabia*, Iași, 2014.
7. D. Drăghicescu, *Din psihologia poporului român*, Buc., 2001.
8. Mihail Sadoveanu, *Pagini de jurnal și documente inedite*, Iași, 2005.
9. Horia Vintilă, *Dumnezeu s-a născut în exil*, Buc., 2016.
10. Gib I. Mihăescu, *Rusoica*, Buc., 2011.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina este obligatorie în programele de studii universitare de doctorat conform OMEN nr. 3131/2018, iar conținutul ei acoperă cerințele formulate de Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, de Legea învățământului superior nr. 199/2023, de Codul de etică și deontologie universitară al UAIC (2024) și de Codul european de conduită pentru integritatea în cercetare (ALLEA, ediția revizuită 2023).

Temele cursului corespund exigențelor și cerințelor de la acest nivel de studiu.

Angajatorii absolvenților de doctorat în Filologie (universități, institute de cercetare, edituri și redacții, instituții de cultură, agenții de traducere) așteaptă de la aceștia texte originale și bine scrise, să știe să evalueze critic lucrările altor autori și să aibă o conduită profesională conformă normelor de etică ale domeniului.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Frecvența și calitatea intervențiilor din timpul orelor de curs, în cadrul	Examen	60%
10.5 Seminar/ Laborator	Evaluare periodică	Examinare orală	40%
10.6. Standard minim de performanță:			
10.7. Cunoașterea elementelor fundamentale de teorie și capacitatea de aplicare a noțiunilor, conceptelor și tehnicilor de bază în realizarea unei analize literare elocvente sau în redactarea unui text literar.			

Data completării:
18.09.2026

Titular de curs:
Prof.univ.dr.habil. Leonte Ivanov

Titular de seminar:
Prof. univ. dr. habil. Leonte Ivanov

Data avizării:

Director Școala doctorală:
Prof. univ. dr. habil. Antonio Patraș